

Ilina Koralova

Mrtvi: plutajući smislovi

Mrtvi: plutajući smislovi je kompleksan rad zasnovan na međuodnosu dva osnovna principa: mirovanja i kretanja, koji istovremeno funkcioniše kao komentar Barthesovih ideja o 'fotografiji kao varljivoj likovnoj interpretaciji apstraktnog vremena.'

Fotografišući u prirodnoj veličini ljude koji 'glume' svoju (za sada imaginarnu) smrt, Dejan Grba gradi slojevitnu vremensku strukturu. Shvatimo li fotografiju kao pomagalo/produžetak ljudskog sećanja koje prirodno referira na trenutak iz prošlosti, Grbine fotografije postaju neka vrsta 'sećanja na budućnost', a verovatnoća da se ona i ostvare baš onako kako su snimljena postaje nebitna u ovom projektu koji višestruko i dinamički prepliće pojmove 'stvarnog' i 'imaginarnog'. Ta dinamika se sa jedne strane opire statičnosti fotografske slike kao i ideji smrti koja podrazumeva mirovanje dok se prilikom realizacije projekta 'nepokretnost', međutim, ponovo suprotstavlja 'kretanju' činom bacanja 'tela' u reku.

Proces dekodiranja odatle vodi ka razmatranju filozofskih i teorijskih pitanja kojima se rad zapravo bavi a koja su kontekstualizovana mestom u kojem se radionica *Jedinstveni znak – jedinstveno mesto* odvijala – Mostarom, jednim od najviše razaranih gradova u svim ratovima na području bivše Jugoslavije.

Neizbežno ponovo stižemo do tema smrti, prolaznosti i zavisnosti ljudskog opstanka od činilaca koji su najčešće izvan njegovog uticaja. Tok Neretve tako postaje važan činilac rada koji pretvara 'mrtve' u 'plutajuće smislove', u varljivu interpretaciju ne samo neopipljivog vremena već i nepredvidivog ljudskog ponašanja i njegove neizvesne sudbine.

Ilina Koralova, *Dejan Grba: Mrtvi*, katalog izložbe *Unique Sign – Unique Location*, Cultural City Network, Grac, 2001.